

ELS TREVALLS SE PUBLI-
QUEN BAIX LA RESPON-
SABILITAT DE LLURS
AUTORS
NO'S RETORNEN ELS ORI-
GINALS

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
RAMBLA DE SANT JOAN, 50, BAIXOS — TELÉFON 256

TARRAGONA, Diumenge, 18 d'Agost de 1918

ESTABLIMENT TIPOGRÀFIC:
LLORENS I CABRÉ — CARRER DE FORTUNY, NÚM. 4

Recordem a Pi i Margall

A propòsit de les derrotes alemanyes en aquesta ofensiva aliada, donaven els germanòfils i llur premsa la explicació de que la retirada dels exercits teutònics obeia a un plan perfectament estudiat, previst i ordenat pel gran Estat Major, i en cap cas a la vigorosa escomesa dels exercits paladins de la llibertat.

I, es que aquells germanòfils,—més ben dit, tots els germanòfils—creien ingenuament en l'invencibilitat de les tropes germàniques i en l'infalible acert tècnic dels Hindenburg i Lundendorf.

I no volien recapacitar que, l'invencibilitat alemanya, obeia exclusivament a la falta de preparació dels aliats fins a primers de 1917 i a l'inferioritat numèrica desde a les hores ençà.

Avui aquells factors han desaparegut.

Les tropes aliades son ja veterans, i en quant al número de combatents en tenen, actualment, quasi bé tan com el seus adversaris.

De modo que es troben en condicions iguals. I tot ha sigut arribar an aquest punt... i deixar de sortir victorioses les tropes de la doble àliga...

El cas recent de la destitució de tres generals alemanys del sector de Montdidier ens demostra oficialment que la retirada teutònica no ha sigut tal, i que, lo que ha sigut, es una immensa derrota.

Som al preludi... ¡No poden guanyar!...

Aquella gran república americana tant romànticament invocada pel geni de Pi i Margall, ha recapacitat aquelles invocacions i ha dirigit l'esguard a Europa. I Europa ha rebut l'abraçada de salvació...

Un mil·lió tres cents mil joves ianquis lluiten per la llibertat; dintre poc serán tres mil·líons.

¡Pi i Margall plorarà, desde ultratomba, de alegria!...

Qué es proposa el Govern?

Aquesta és la pregunta indispensable davant la ratxa no interrompuda de denuncies que està sofrint la premsa. Des de la célebre promulgació de la llei contra l'espionatge, raro és el dia que per dissot no caigui una víctima. Gran part de la premsa imparcial i patriòtica ha sofert ja les irs governamentals i molts són els periodistes als qui el fiscal ha considerat amb mèrits suficients per a obtar a un lloc en els incòmodos xalets que l'Estat posseeix.

Nosaltres hem tingut el gust de llegir casi tots els articles denunciats; hem fet us de tota la suspicacia de que és capaç el nostre enteniment i, amb tota franquesa, hem de confessar que no ens ha sigut possible entreveure el per què de les mentades denuncies.

Al publicar-se la llei contra l'espionatge estàvem plenament convencuts del disbarat que anaven a cometre els nostres governants i per això varem combatre la amb totes les forces; mes, mai podríem sospitar arribessin amb la seva aplicació a l'extrem present, ja que figurant en el Govern de concentració nacional ministres que's titulaven liberals no podríem creure que, sens abdicar de llur idea poguessin permetre fos coartada la llibertat de la premsa am ridícules denuncies. I és que, flacs de memòria, no tenien present que la llibertat és i serà per aquests senyors lo que Santa Bàrbara

per als fanàtics: una santa de la que sols es recorden quan comença a trobar.

Els ministres liberals del Gabinet de concentració ens han demostrat plenament que són els de sempre: antíetics en el mode de ser i de obrar, ja que es manifesten en la oposició com no obren en el Poder. Molt tractar les qüestions des de el banc vermell d'un mode ampliament liberal i ènèrgic, emprò quan són en el blau, res, encar que se's hi presenta ocasió de demostrar, com en el moment actual, el seu liberalisme, no escolten la veu de la nació, sinó que, escudats en una majoria fictícia, vulgar i fins maniquí, proposen, plantejen i decreten, com en la llei d'espionatge, lo que haguérem impugnat amb valentia des de els escons de l'oposició per les seves conveniences.

Els ministres de la Corona volen sostindre la neutralitat a la seva manera i per això tenen l'afany de denunciar i més denunciar periòdics, com si d'aquests depengués la mateixa. Bon profit els hi fassí.

Els titulats d'idees liberals no han sapigut o no han volgut imposar-se fent que prevalegués el criteri de justicia, i han quedat aletargats en una nostalgia que bé podríem intitular-la d'insensats, mentres els que verdaderament atenen a la tranquilitat de la patria campen per les seves, lliures, des de la promulgació de la llei mentada, de les denuncies i fiscalitzacions de la premsa verdaderament patriòtica.

Segurament els concellers de la mo-

narquia es féren el pensament falguer de que suprimides les tals denuncies la tranquilitat tornaria a renàixer, sens comptar en que, callant, otorgaven i queien indirectament en el perill de la complicitat, perill que d'un modo indubitable els podia portar envers els camins perillosos que, precisament, tractaven d'evitar.

La llei contra l'espionatge és d'una elasticitat tal, que fa del tot impossible preveure el seu alcance, per lo que fóra necessaria una explicació.

La major part de les denuncies fetes a la premsa han sigut per motius tan innocents, que no poden explicar-se.

Mentre assumptes que cauen de plè dins de la llei no han sigut considerats com a punibles, altres, completament inofensius, han sigut denunciats, establint-se un règim de preferències completament intolerable.

Es necessari que el Govern siga del tot espílicit i manifesti d'una vegada lo que pensa fer, i si és que tracta de restablir la previa censura estil Narváez, Sánchez Guerra, per a totes les manifestacions que no s'igualen del agrado de cert sector al qui res l'importa la prosperitat de la nostra terra.

Si no ho fa així la premsa no podrà cumplir els seus sagrats deures i els periodistes sabran a que atendre's.

De continuar cobrida la pluma, no ens quedará altra remei que retirar-nos tranquil i orgullosos de haver complert amb el nostre deure, tot esperant que llueixi en la nostra patria el verdader sol de llibertat i de república.

Estém pitjor que avans

Ja ha passat un any! Sembla ahir que passarem aquells rats d'engunia i sobrealt en el moviment que s'estenia per arreu de la terra hispànica i que'n havia de portar a un nou règim; doncs que aquell era el gran deitg de tot el poble espanyol.

Pareixia s'estava ja ben disposat per a sofrir aital canvi; emprò no fou pas així i lo qu'és pitjor no s'està tampoc avui preparat per això. Ens manca una major i millor instrucció que avui no tenim per a assolir çò que des de fa tants anys esperem. Més, que se hi farà si nosaltres mateixos ne tenim la culpa no estant encara ben organitzats ni ben units per a poguer arribar a la consecució de nostres ideals.

Fa llàstima venre que, com el any passat, se van perdre miserabilment les energies sense que aquestes puguin ésser aprofitades per a una acció aixafadora de tot lo arcaic, de tot lo dolent i podrit que en tanta quantitat hi ha en nostre poble. Fins que tot lo vell desapareixi, fins que'l vells molles trenquin no serà possible obtenir çò que tant anhem.

Ha passat un any sense que's motius que aleshores hi havien hagin deixat de subsistir i amb major grau sinó que'l país està sofrint més i més les

conseqüències de una política funesta que Espanya té des de temps, i la fam va escampant-se per tots els llogarets de aquest país desgraciat. Estem patint una malaltia greu en la qual no hi ha remei possible de salvar aquesta situació.

Hi ha que canviar-ho tot de dalt a baix. No essent així, no hi pot haver cap arreglo.

mat; fou un pas metòric. Després, ah! després, en el celatge de la joventut femenina ovirà una estrella, que be modesta, mes, sa llum fina i resplendent sobresurtia més que les altres... Des de aquell jor l'Albert fou felic. Estimà i llur estimació era corresposta amb una grandesa d'ànima pura i patriarcal, ja que ella, la Maria, havia vist en el seu Albert l'enamorat fidel i bò que en somnis quasi d'adolescent havia tingut en son llit de verge pura i enamorada. L'Albert ho comprengué i posà tanta i tanta voluntat i estimació a la seva enamorada, a la seva Maria, que hagué moments que arribà al deliri i molts cops, apesar dels 22 anys, que'l feien tot un home ja, semblava talment un nin, un infant; la estimava bojament!

Aquell dia surtiren a donar un passeig, els feia bo gustar de la perspectiva del paissatge i més aquell jor, que's prestava, ja que natura semblava talment que s'hagués vestit amb els millors ropaçons i draperies com noia endiumengada. Anaven camins enllà, i de tant en tant trencaven la trajectòria monòtona del caminal per a endinzar-se en les treballades que ruïbles de plantes ufanoses amb el fruit quasi madur, els convidava a gustar-lo... dolien trobar algú qui altre pages que amb la raç torrada pel sol i aires del camp donant els últims retorns al vinyat, tot esperant la cullita del fruit qu'ells amorosament sabia cuidar com mare al seu fillet, i així esperar millor l'hora de la cullita.

Parlava l'Albert a la seva companya de bells projectes a realitzar, formats per tétrica voluntat, projectes qu'ell ovirava amb manifesta seguritat. Ne estava tan segur de triomfar, i més, molt més, si l'apoi, amb quell confiava que no li havia de faltar de la seva Maria, que tan estimava, li era correspost. Havía que veure'l com movia els llavis, com gesticulava, com brasejava amb aquella pose gentleman que li era característica, i que madona Maria al escoltar-lo no gosés tant sols moure els llavis per por de no perdre la gracia gentil i dolça de la parla armònica del seu amant. Estava embadalida, que tenien les paraules de l'Albert, del seu jove amic que també s'enfilaven en la ment d'ella, la Maria, apareixent-li més que paraules, notes litúrgiques i piadoses de l'altar de Jesús, en el convent de les Trinitaries descalses, quan en una festa al bon Deu, l'orga va tocant així que'l vell sacerdot alça la sagrada forma al mitjà del presbiteri ofrena del pa i vi sagrat...

Algú que altre auell en carrera vertiginosa els passava per sobre llurs testes i llisant i com saludant-los, envejós de la felicitat i estimació de la jove parella. El sol anava de mollada; ja en l'horitzó s'hí dibuixava les ratlles múltiples i rojanques del cap vespre, quadre reial de bellesa i hermosor... poesia gran; esbelta, de formes

Per sa calitat i bon preu
els XAROPS / HORXATES

ESPLUGAS

Competeix amb totes
les marques conegudes

turals, talment com una estàtua de Fidies, el més gran escultor grec del temps de Pericles i Enexaguaires, d'Espassia i de Friné... ¡Quanta belleza! quan d'art! Hermosa perspectiva!

Del reliquiari d'una deu aproximaren llur beire, gustant dins del cressall de l'aigua blanquissima i fresquissima en sos llabis molsuts i sedosos. Se sentaren desobre l'arbei que encatava la fontana. Estaven quelcom cansats, mes, l'aigua gustada abans els dona força. La Maria estava més hermosa que mai; la caminata l'havia enfortit i en ses galtes molsoses d'un natural escaient s'hi dibuixaven dos roses de setí purpurenc, delatadores d'una salut forta i vigorosa, com bell exemplar hel·lènic de ficcions justes i perfils ben dibuixats que la feien encantadora.

Durà un moment que no es digueren res; la religiositat artística del lloc els tenia en èxtasi i en son dintre quicun hi resava una complanta eròtica, aixís que de damunt de l'arbram que's volta. L'auzellada, com ovidiana de l'estimació de la joventut parella, xiuejava cants d'amor paradisicals i l'aigua que corria rierol avall repetia, com pàgina bethoveniana, melòdiques complantes que feien aquell lloc divinal... Trençà el silenci la Maria i digué dir tan belles coses i tan dolces paraules, que l'Albert, en un moment suprem d'estimació, allargà els braços i enrotllant el cos virginal de la seva companya, la petonejia es trayent-la fortament, confronten-se els dos enamorats en una licitut pura i santa, entre mig dels cants de l'auce... Hada que feien guarda d'honor a la seva estimació, i allà, al mig del cel, la lluna estenia son mantell blanquissim, il·luminant l'espai...

La nit era arribada.

R. SEDÓ BORRELL:

Capçanes, Agost 1918.

L'espionatge alemany a Espanya (*)

De *Le Telegramme* de Tolouse:

EL CONFLICTE MINISTERIAL

La llei que el Govern de concentració ha obtingut forçosament de les Cambres espanyoles podrà aconseguir que no se'n parli, de les intrigues alemanyes, però no evitarà pas l'existencia dels fets. Aquests són ja prou eloquents, i cal que el poble francès en conegui els principals. Això li permetrà tenir una idea més justa de la influència i de l'actuació d'Alemanya a Espanya.

Hom pot penetrar ara els misteris de l'espionatge boche a la Península i el Govern espanyol coneix molt bé des de fa temps que aquest espionatge resta organitzat en tres grans serveis: militar, marítim i de propaganda, dirigits pel comandant alemany de l'Ambaixada, per l'agregat naval von Krohn (suara substituït) i pel primer secretari von Stohrer.

També hom diu que el centre d'espionatge militar alemany a Barcelona és al número...; que el centre de l'espionatge naval és...; a un edifici que...; que aquest centre...

(*) Aquests articles els reproduim per que posan en extrem de relleu el mode de pensà de cert sector d'opinió extrangera, no gens desrespectuosa, sobre la tan gallejida neutralitat, al mateix temps que ens demonstra l'atenció amb que els aliats, en aquesta hora de llurs victòries, es fixen en els afers de la nostra Península.

que està dirigit per...; i que aquest últim rep i envia per telèfon totes les notícies útils per al torpedinament dels vaixells bel·ligerants i espanyols!

(Els punts suspensius són ratlles en blanc de *Le Telegramme*, probablement esborrades per la censura).

Hom ha demostrat que els agents a les ordres d'Hortmann són dedicats a promoure vagues a Barcelona, i els de von Stohrer a Madrid, Astúries i Bilbao.

La influència alemanya és tan gran que ella ha aconseguit embolicar adhuc els organismes oficials; i així hem assistit al sorprendent espectacle de veure processat com a membres actius del delictuós espionatge alemany: el comandant del port de Palamós, per complicitat amb el torpedinament del «Provence» i altres vaixells; el tinent de la força pública Garcia Escurra, el qual tenia la missió d'establir a Canàries una base per als submarins *boches*; Royo Sanmartín, un agent de Seguretat, mort a la presó, com l'Almereda... Bravo Portillo, un dels caps de la policia de Barcelona, és a dir, dels que «són encarregats de combatre l'espionatge i defensar la moralitat».

Aquests processos han obert horitzons de complexitat tan vastos i tan elevats... que no és pas estrany que hom tracti, sinó d'esborrar tals afers, al menys de limitar-ne el coneixement. Mentrestant, els quatre alemanys que havien estat detinguts per l'afacer del dipòsit submari de Cartagena han estat posats en llibertat. Hom no havia trobat dins aquesta base més que «trenta tones d'explosius». El tinent del submari, fill del consol alemany a Huelva, qui havia estat detingut al moment de desembarcar amb un bot contenint els explosius, reactius terribles, documents xifrats, etc., també ha estat deixat en llibertat.

Sembla que els alemanys no són pas culpables de res. Tots els mals venen dels aliats que s'hi queixen. Hom no pot deixar de rememorar ara les visites que un ambaixador dels aliats es veié obligat a fer al ministre d'Estat per a aconseguir que es decidís a actuar, després d'haver-li entregat les proves materials de la complicitat d'un oficial de marina amb l'ocasió del torpedinament del «Provence».

El Govern assegura que la nova llei contra l'espionatge, i sobre tot contra la premsa, li permetrà defensar la neutralitat espanyola. Sembla voler dir que posarà fi a les maniobres alemanyes, però les promeses no compten. Les paraules no són res. Solament els fets han de dir si aquesta llei d'excepció ha servit per a guarir el càncer *boche* que mossega l'Espanya i la deixa en mal lloc per al dia de demà, o si no ha fet més que amagar-lo sense posar-hi el bisturi.

Han estat torpedinats vuitanta vaixells espanyols. L'últim fins portava un ministre, que l'Espanya envia cap a Atenes. Aquests torpedinaments són preparats, disposats i ordenats des de centres que el Govern coneix perfectament. Les bases amb que compten els submarins espanyols fan llur tasca possible i fàcil.

Què ha fet el ministeri Maura, després de ses promeses de rigorosa acció contra els atentats a la neutralitat? Ha allunyat de Santander el comandant del submarí alemany «U 56», enviant-lo cap a Alcalà de Henares.

Això és tot. No pot sorprendre a ningú que es vegi en perspectiva un conflicte.

Nosalires ho sentiríem sincerament pels nostres amics d'Espanya i per nosaltres mateixos.

De *The Times*, de Londres:
Aspectes de la nova llei d'espionatge.

Havent arribat l'escàndol de l'espionatge alemany a un punt en que calia

al Govern prendre una determinació, hom no pot dir que hagi errat per haver obtingut poders insuficients. El text de la llei, de la qual he telegrafiat abans un extracte, és objecte de moltes crítiques, especialment per part

de la premsa liberal, al·legant que va més contra les denúncies de l'espionatge que contra l'espionatge mateix; i que si no fos per les denúncies concretes que recentment ha publicat la premsa, relatives a les maniobres dels agents alemanys, aquests continuarien llur campanya assassina contra la navegació neutral, ocults en la foscor i el secret.

Els principals articles de la llei són els següents:

(Aquí reproduceix el corresponent als cinc primers articles de la llei, ja prou coneguts dels nostres lectors).

Quant al primer article, les úniques potències estrangeres que tenen organitzat un servei d'espionatge a Espanya són Alemanya i Àustria; però ha estat necessari per als aliats adoptar un sistema de contra-espionatge amb l'objecte de descobrir i, essent possible, frustrar les temptatives alemanyes contra els interessos aliats en aquest país; interessos que tenim en comunitat amb Espanya, la qual ha perdut ja el 28 per 100 de la seva marina mercant a conseqüència de les activitats dels submarins alemanys prop de les costes espanyoles. Qualsevol que sigui la causa, és un fet que cap Govern d'ençà de 1914 ha gosat realment posar una mà ferma damunt la xarxa de l'espionatge alemany; tot el que s'ha fet contra aquest espionatge és degut més aviat a la vigilància dels representants dels Gòverns aliats, i darrerament a les denúncies de la premsa espanyola, que no pas a l'aplicació verament estricta de les lleis existents contra les infraaccions de la neutralitat. Hi ha hagut excepcions; però la constant pressió exercida sobre els Gòverns successors per l'Ambaixada alemanya i la notòria manca de pressió per part dels representants dels aliats, ha donat els seus naturals resultats. El Govern espanyol ha seguit la línia de la menor resistència i els interessos dels aliats n'han patit. Ningú creu ni per un moment que a conseqüència de la nova llei desapareixerà l'espionatge alemany; però hom tem que el seu compliment honrat per part dels aliats, junts amb el silenci imposat a la premsa, servirà només que per a deslliurar de tot obstacle els moviments del servei secret alemany.

La premsa germanofila

L'article 4 va dirigir contra una mena de campanya que recentment havia adquirit proporcions escandaloses: la publicació per la premsa germanofila d'atacs personals contra altis funcionaris aliats, atacs d'un caràcter el més groller i emmatzinat. Hom edita una fulla setmanal sense cap altre objecte que publicar i propagar repulsius liberals contra l'ambaixador d'una potència aliada; i això, malgrat les protestes que, segons tinc entès, s'han estat presentant durant cinc mesos amb caràcter oficial, sembla que el Govern no ha pogut evitar-ho amb les lleis vigents. Ara indubtablement, aquesta fulla no podrà publicar-se; però fixeu-vos com fins les lleis que es fan per a l'interior del país sembla que favoreixen als alemanys. Altres setmanaris, fundat per un espanyol entusiasta de la causa dels aliats, amb l'objecte express de recollir i comentar aquesta fulla campanya, i publicar els fets reals i provats dels agents alemanys contra la pau i neutralitat d'Espanya, anava a sortir tot seguit, segons creu, però ara probablement ja no serà editat. Els alemanys han pogut fer córrer llurs diners sense ésser molestats pel Govern; l'entusiasta dels aliats, quan anava a començar una campanya cavalleressa en defensa d'un hoste insul-

tat, es troba ligat de mans per una llei que arriba massa tard per a evitar els insults que ell desitja venjar.

Resum de la situació: Els aliats no tindran sinó avantatges i els alemanys no tindran sinó inconvenients si realment es suprimeix estrictament l'espionatge en aquest país; i el Govern espanyol no pot prestar un servei més gran al seu poble i als nostres interessos que netejin Espanya de tots els espies, de qualsevol nacionalitat que siguin. Però precisament perquè és Alemanya la que sortirà perdent amb aquesta supressió, ella farà tot el possible per a esgaixar els preceptes de la llei, baldament digui que els vol complir, i augmentarà la seva pressió sobre el Govern espanyol amb l'objecte que aquest no se'n adoni, quan les infraaccions es facin a benefici dels interessos alemanys.

Situació del Govern

El fet que el senyor Dato sigui l'autor d'aquesta llei ja és prou garantia que el Govern vol aplicar-la amb la més acurada i honrada neutralitat; però ja hem vist les dificultats amb què hom ha ensopat en el passat i és fàcil preveure altres dificultats semblants per a l'esdevenidor. Els principals agents alemanys tot protegits pel seu caràcter diplomàtic, essent agregats auxiliars, militars o navals, de l'Ambaixada alemanya. N'hi ha una vintena. Llur tasca, encara que momentàniament pugui restar més difícil, no quedrà anul·lada per la nova llei. No n'hi ha pas cap dubte que ells continuaran exercint sobre el Govern tota mena de pressions per a interpretar la llei a llur favor; mentrels els aliats, si és que al capdavall exerceixen qualsevol pressió, es limitaran a demanar un tracte de mera justícia. Es fàcil preveure, en una lluita d'aquesta mena, qui és el que en treurà més avantatges.

Amb prou feines hom pot creure que el Govern actual utilitzi els dràstics poders que la llei li dóna per a fer callar els diaris verament independents i patriòtics que, com *El Sol*, tant han contribuït a revelar les intrigues alemanyes aquí. El coneixement que tinc de les altes qualitats dels estadistes que formen aquest Govern no permet accolir aquesta idea. Però les facultats existeixen i un Govern més débil o menys imparcial que aquest podrà sentir la tentació de utilitzar aquestes facultats contra la llibertat de la premsa, possibilitat que constituirà un veritable perill contra la pau del país. Mentrestant, cal que creiem el millor, i en les bones intencions del Govern, el qual no necessita sinó l'ajuda una mica vigorosa dels aliats per a restar independent de la pressió alemanya.

La premsa germanofila

L'article 4 va dirigir contra una mena de campanya que recentment havia adquirit proporcions escandaloses: la publicació per la premsa germanofila d'atacs personals contra altis funcionaris aliats, atacs d'un caràcter el més groller i emmatzinat. Hom edita una fulla setmanal sense cap altre objecte que publicar i propagar repulsius liberals contra l'ambaixador d'una potència aliada; i això, malgrat les protestes que, segons tinc entès, s'han estat presentant durant cinc mesos amb caràcter oficial, sembla que el Govern no ha pogut evitar-ho amb les lleis vigents. Ara indubtablement, aquesta fulla no podrà publicar-se; però fixeu-vos com fins les lleis que es fan per a l'interior del país sembla que favoreixen als alemanys. Altres setmanaris, fundat per un espanyol entusiasta de la causa dels aliats, amb l'objecte express de recollir i comentar aquesta fulla campanya, i publicar els fets reals i provats dels agents alemanys contra la pau i neutralitat d'Espanya, anava a sortir tot seguit, segons creu, però ara probablement ja no serà editat. Els alemanys han pogut fer córrer llurs diners sense ésser molestats pel Govern; l'entusiasta dels aliats, quan anava a començar una campanya cavalleressa en defensa d'un hoste insul-

CREU CUBERTA, 32

— BARCELONA —

IV. Premi de l'Excm. Diputació, 100 pessetes. Tema lliure.

V. Premi del Il·lm. Sr. Dr. don Francisco de P. Mas i Oliver, Bisbe de Girona. 50 pessetes. A la millor poesia que canti les glòries de Sant Narcís.

VI. Premi del Excm. Sr. Governador Civil Dr. D. Andreu Giménez Soler. 50 pessetes. Tema lliure.

VII. Premi de Dr. Agustí Riera, President de la Diputació. 50 pessetes. Tema lliure.

VIII. Premi del M. I. Sr. Dr. don Agustí Vilà. 50 pessetes. A la millor composició poètica que cantilles gestes glòries del bergantí català «Santa Eulàlia», conegut pel cognom de «Primer de Catalunya».

IX. Premi de l'Excm. Sr. Marquès de Camps, Director General d'Agricultura. Un objecte d'art. Tema lliure.

X. Premi de D. Leonci Soler i March, Senador del Regne. 50 pessetes. Tema lliure.

XI. Premi de D. Carles Cusí de Miquelot, Senador del Regne. 50 pessetes. Tema lliure.

XII. Premi de D. Lluís Ferrer-Vidal, Senador del Regne. 50 pessetes. Tema lliure.

XIII. Premi de D. Bonaventura Sabater, Diputat a Corts. 50 pessetes. Tema lliure.

XIV. Premi de D. Santiago Masó, Diputat a Corts. Un objecte d'art. Tema lliure.

XV. Premi dels regidors señors D. Xavier Monsalvatje, D. Francesc Coll Turbau, D. Josep Sambola, don Salvador Plaja i D. Joan Deulonder. 100 pessetes. Tema lliure.

XVI. Premi de D. Joaquim Coromina, Diputat provincial. 25 pessetes. Tema lliure.

XVII. Premi del «Centre Català» 50 pessetes. Tema lliure.

XVIII. Premi de la «Joventut Catòlica Regionalista». Una dobleta d'or. A la millor poesia que canti a la Pàtria.

XIX. Premi de la «Schola Orfeònica Gironina». Un objecte d'art. A la millor cançona a varies veus.

XX. Premi de «Clar i Net», 25 pessetes. A la millor poesia humorística.

XXI. Premi de D. Lleó Audouard. Un objecte d'art. A la millor cançó per a cant i piano.

XXII. Premi de D. J. Berga i Boada. Una obra original a la millor novel·la de costums catalans.

XXIII. Premi de D. J. Dalmatà Carles. Un objecte d'art. Al millor treball en prosa o vers, lloant la memòria de l'il·lustre gironí en Joaquim Botet i Sisó.

ADVERTIMENTS

Les composicions poètiques deuen enviar-se en la forma acostumada, per tot el dia 15 del vinent Octubre, al domicili del secretari, carrer de Bernardes, 2.

Les composicions musicals deuen enviar-se en la mateixa forma, per tot el dia 1 del mes de Octubre i seran executades en l'acte de la festa.

No es concediran accessits.

El Jurat Qualificador del compositor:

D. Magí Morera i Galicia, President. — Mossen Francisco Viver, D. Rafel Ballester, D. Xavier Monsalvatje, don Miquel Oliva, D. Josep Massó Ventós, D. Josep M. de Sagarrà, Vocals. — D. Joaquim de Camps i Arboix, Secretari.

Girona 10 d'Agost de 1918.

Pel Consistori del Jocs Florals:

LÍNIA REGULAR - - DE GRANS VAPORS

Ibarra & C. (S. en C.) SEVILLA

Tots els dijous sortida fixa per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz, Huelva, Sevilla (admitint càrrega amb coneixement directe per a Ayamonte i Isla Cristina, amb transbord a Cadiz o Huelva, (segons convinga al interessat). Vigo, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. Quincenalment admet càrrega per a Motril. Servei ràpid eventual per al Nort d'Espanya, amb escala als ports de Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Coruña, Santander i Bilbao, empleiant sols 14 dies en el viatge. Se expedeix coneixement directe per a Luarca i San Esteban de Pravia amb transbord al vapor *Lluarea n.º 3*, i per a Dunkerque als vapors de la Companya Francesa Denain & d'Anzin.

VIATGES EXTRAORDINARIS A PALMA DE MALLORCA

Per a la Costa d'Espanya

PRÓXIMES SURTIDES

VAPOR "CABO SAN ANTONIO"

VAPOR "CORONA"

Per a més informes al Consignatari **D. Marian Peres**, Relial, 32 - Teléfon, 45 - TARRAGONA

Ferros per a obres

TALLER DE GERRALLERIA

- DE -

JOSEP GIL SABATÉ

CARRER PORTELLA, 9

TARRAGONA

Bàscules, Balances

i Romanes.

Reparacions de to-

tes classes.

GRANS MAGAZINS

Las Baleares

Sabateria : Sombrereria : Camiseria : Corbateria : Géneros de punt : Especialitat i grans existencies en mitjes i mitjons.

ROBA BLANCA

PREU FITXO

TELEFON 116

Confiteria i Pasteleria

- DE -

Francisco Tuset

(Ex-dependent de la casa Palà)

Gros assortit en reposteria : Tortades repletas i Pasta de Brioixs. Especialitat en Pastes seques : Carquinyolis i Borregos : Xarops i Horxates.

RAMBLA S. JOAN, 41

TARRAGONA

Imprenta : de Llorens i Cabré

Fortuny, núm. 4
: Tarragona :

TINTORERIA MODERNA

de Angel Alcoverro

Unió, 33. — Taller: Gasómetro, 32, — TARRAGONA

SUCURSALS A GANDESA, VILLALBA, BOT I BATEA

L'amo d'aquesta tintoreria té'l gust de posar en coneixement de la seva nombrosa clientela i del públic en general que ha rebut un immens assortit en colors de la present temporada i en especial els negres de BREMENN. Per a convenses visiteu aquest establiment.

Es renen i tenyeixen tota classe de teixits de llana, fil i cotó per difficults que sigan.

Es renten i tenyeixen sotanes i mantos en negres especials.

Es renten en sec trajes de senyor i senyora, lo mateix que tota classe de cortinatges, tapets, boás, guants, estors, mantilles, gorres, etc.

Els negres es tenyeixen en colors.

Especialitat en els planxats sens perjudicar els teixits.

Gran rapides en els dols. Se serveixen els encàrrecs amb promptitud.

GRAN REBAIXA DE PREUS

No confondre's: Tintoreria Moderna, Unió, 33 - Tarragona

Hotel Internacional

HIMALAYA

El rei dels licors estomacals

FABRICANTS:

Fills de Joan Vilá Granada

MARCA REGISTRADA

Gran Diploma d'Honor en l'Exposició de Buenos Aires

Demàni en els cafès i pasteleries

Indicat per a casaments, batejos i banquets

Recentment inaugurat

Confort modern

COMTE DE RIUS, 17

I AUGUST, 26

TARRAGONA

Fàbrica de Braguers i de Aparatos Ortopedics (TRENCACTS)

EL BRAGUER ARTICULAR REGULADOR sistema MONTSE RAT es el més pràctic i modere per a la retensió i curació de les hernies per cròniques i rebels que siguin.

Grans existencies de BRA GUERETS DE GOMA per a la radical curació de les hernies de la infància i tot lo concernent a Cirurgia i Ortopèdia.

ESPECIALITAT

EN LA CONSTRUCCIÓN DE FAIXES VENTRALES

Casa Montserrat

UNION, 34 TARRAGONA

COLMADO
CENTRAL

= DE =
Frederic Miral

Fruites fresques, embutits, fiambres, conserves vins, xampany i tota classe de comestibles.

Unió, 28 : TARRAGONA

TELEFON 245

Instalacions
— DE —

Electricitat i aigua

Lampisteria en general
Timbres — Teléfons

Material Elèctric

Antón Montesinos

Apodaca, 27

TELÉFON 324

TARRAGONA

STOCK
Michelin i Dunlop

Accesoris i pees soltes per a Bicicletes, Motocicletes i Automovils

Olis lubrificants, betzines i bujies = Vulcapització i venda de neumàtics i càmares per a tota classe de Autos =

Despaix i Exposició: Masten i C.º

Unió, 32 :: Teléfon 259

Garage

TARRAGONA

Casa Lliteras

Recomana al públic sos acreditats Cafés Torrefacció diaria

Gran assortit de articles del ram de ultramarins.

Garantia absoluta amb la qualitat dels seus gèneros.

Servei a domicili

MAJOR, 3
TELÉFON 241
TARRAGONA

Menjadors del Jardí de Francisco López

AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16
TARRAGONA

Se serveixen cuberts des de 1'50 pessetes en endavant i a la carta.
Hospedanç per temporada a preus convencionals.

Habitacions amb llum elèctrica

CLINICA I CONSULTORI
PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries. Cirurgia operatoria, parts electroteràpia i anàlisis micro-químic d'orina. productes patològics. Sero-Reacció de Wassermann. Aplicació del 606.

BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADA
Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Metge de les Cases de Socors de Barcelona.

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obres, de 7 i mitja a 8 i mitja nit.

Per a's pobres, franca dilluns, dimecres i dissabte de 12 i mitja a 1 i mitja nit.

Rambla de Sant Joan, 90, entrasel. — TARRAGONA

— DE —

Per a bons EMBUTITS
— de —

totes menes — a la —

TOCINERIA

— de —

Antoni Ventura

UNIÓ, 11

Tarragona

PAPERERIA
I EFECTES D'ESCRITORI

Joan M. Piñol

Unió, 1 — TARRAGONA — Teléfon 181

Gran assortit de llibres ratllats de totes menes i tamanys : Escribanies : Plumes Stilogràfiques : Pesa-cartes : Copiadors, etc

Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat

Postals de totes menes i albums per a les mateixes

— DE —

PREUS SUMAMENT BARATOS

Unió, 1 - Tarragona

MOSTELLE
(RAIMOST)

Suc de raïms sense alcool

The Grape, Juice C. L.
Londres i Tarragona

El Vermouth més higiènic

Un excelent refresc

El millor aliment en les malalties

i convalescència

Se ven per tot arreu

Sastreria Novitat

= DE =

Lluís Montserrat

PORTALET, 1

PLASSA DE LA FONT, 51

TARRAGONA

Petit Versalles Bar de Moda

Refrescos-Café-Licors-Dolços

Explendit servel
: de Restaurant :

Piano elèctric - Overt dia i nit

Rambla S. Joan, 1º 49

TELÉFON, 242

Tarragona

Per a bons EMBUTITS
— de —

totes menes — a la —

TOCINERIA

— de —

Antoni Ventura

UNIÓ, 11

Tarragona